

Kwaliteitsteam de Nieuwe Meervaart, zuidoever Sloterplas en omgeving

Verslag van de openbare vergadering van 22 november 2022

Onderwerp:	Investeringsnota Osdorpplein: locatie Nieuwe Meervaart
Datum en plaats:	22 nov. 2022, 16.00-18.00 uur, De Meervaart, Blauwe Zaal
Kwaliteitsteam:	Han Michel (voorzitter), Annuska Pronkhorst, Yttje Feddes, Ton Schaap, Robert Winkel
Secretaris:	Paul Rosenberg, Eric Snoeck
Toelichting:	Yassine Boussaid (de Meervaart), Roy Berents (R&D, gem. Amsterdam)

Achtergrond en stand van zaken

De concept-investeringsnota voor Osdorpplein fase 2 is door het College van B&W op 24 oktober jl. vrijgegeven voor inspraak. In het stedenbouwkundig plan zijn voor het project De Nieuwe Meervaart drie locaties opgenomen, waarvan die in de zuidelijke hoek van de Sloterplas bij de Cornelis Lelylaan als 'meest passend' is aangewezen. De afgelopen maanden is op basis van een ruimtestaat voor het nieuwe theater hard gewerkt aan de stedenbouwkundige inpassing. Het kwaliteitsteam is daarbij tussentijds inhoudelijk geconsulteerd en op de hoogte gehouden. Het is nu het moment om kennis te nemen van de definitieve resultaten van de locatiekeuze en voor het formuleren van een advies. Conform de opdracht van het College is dat gebeurd in een openbare vergadering.

Agenda

- Opening en welkom (mededelingen)*
  - Ron van Heusden is verhinderd. Hij wordt vervangen door Roy Berents, stedenbouwkundige van Ruimte en Duurzaamheid.
  - er wordt gevraagd om de Tien Ambities van het kwaliteitsteam op de site van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit te plaatsen. Dat zal worden gedaan.
- Vaststellen van de agenda*

Er wordt besloten na de bijdrage van Yassine Boussaid eerste de insprekers aan het woord te laten.
- Bijdrage Yassine Boussaid, directeur van de Meervaart*

Het Kwaliteitsteam de Nieuwe Meervaart, Zuidoever Sloterplas en omgeving is ingesteld door het College van B&W om de bouw van een nieuw theater in alle stadia van ontwikkeling te stimuleren en van een onafhankelijk advies te voorzien. Het team functioneert onder verantwoordelijkheid van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

De directeur van de Meervaart heet iedereen van harte welkom en benadrukt dat dit gebouw door de combinatie met een talentenhuis en makersstudio's veel meer is dan een theater; het is een cultuurcomplex met een landelijke uitstraling.

4. *Insprekers*

1. *Annet Terpstra, buurtbewoner (per brief)*

Er wordt aandacht gevraagd voor (verkeers-) veiligheid voor wandelaars en fietsers en voor het terugbrengen van de maximumsnelheid op de Cornelis Lelylaan naar 50 km. per uur. Het aanpakken van de infrastructuur in het gebied staat pas voor na 2030 op de agenda. Dat is onbegrijpelijk. Buurtbewoners zullen zich verzetten tegen de bouw van een nieuw theater zolang de verkeersveiligheid niet ter hand wordt genomen.

2. *Joyze Hoogland, buurtbewoner (per brief)*

Het plan is te prestigieus en past daardoor niet in Nieuw West en niet in de hoofdgroenstructuur. Liever vier kleine theaters waar ook ouderen en jongeren een onderdak kunnen krijgen.

3. *Tineke Stricker, vrienden van de Slotterplas*

Het voornemen tot aanwijzing van de hele Slotterplas en de oevers tot beschermd stadsgezicht wordt toegejuicht. De plas is immers het icoon van Nieuw West en van grote cultuurhistorische betekenis. Een gebouw van 14.000 vierkante meter en een maximale hoogte van 30 meter past daar niet in. De plas is niet alleen van Osdorp maar van heel Nieuw West. De participatie is niet goed verlopen. Het bouwen in of aan de rand van de plas schept een precedent. De vereniging vrienden gunt de Meervaart, de bezoekers en de leerlingen een nieuw gebouw maar niet op die plek.

4. *Burton Hamfelt, architect en bewoner*

Voorstander van een nieuw theater. Mooi geschenk voor Nieuw West, maar de locatie wordt een uitdaging. De Meervaart is nu een gesloten doos. In de (ontwerp-)uitraag moet de wens voor een transparant en doorwaadbaar gebouw centraal staan. De Meervaart als volume moet passend zijn in de context. Hoe kan het gebouw een positieve bijdrage leveren aan het park en de oever? Dat wordt de centrale opgave.

5. *Dirk van der Woude, stedenbouwkundige en bewoner*

De integrale commissie van de CRK vond in 2019 de zuidoosthoek van de Slotterplas de 'minst aantrekkelijke locatie' (van de toen voorgestelde locaties, PR) en benoemde een aantal bezwaren die met deze locatie waren verbonden. Het nieuwe gebouw krijgt vijf loading docks voor vrachtwagens. Dat gaat onherroepelijk ten koste van de hoofdgroenstructuur en de fiets- en wandelpaden.

6. *Lisette Huijskamp, bewoner*

Nieuw West krijgt de omvang van een middelgrote Nederlandse stad. Daar horen niet alleen supermarkten en scholen bij, maar ook volwassen cultuurgebouwen zoals de Nieuwe

Meervaart. Het ontwikkelen van meerdere kernen past bij een moderne visie op stadsontwikkeling. Nieuw West heeft potentie maar verbinding door middel van een echt centrum is belangrijk. Het theater in de hoek van plas moet toonaangevend en innovatief worden: een investering in ambitie!

7. Zakaria Darai, Young Amsterdam

Opgegroeid in Nieuw West. De Meervaart heeft hem als vitale plek van Osdorp gevormd en kans geboden op ontwikkeling. Het is jammer dat de discussie over de plek nu meer verdeelt dan verbindt. Er is wel degelijk draagvlak voor een juweel in de plas.

8. Jorine van Hooijdonk, bewoner (nagekomen per brief)

Het tweede grote, groen-blauwe AUP-project de Sloterplas is, net als het Amsterdamse Bos, niet af maar voortdurend in ontwikkeling. Dat is geen aantasting maar een organische invulling van de (recreatieve) doelstellingen van het gebied. Een nieuw theater biedt een noodzakelijke kwaliteitsimpuls voor Nieuw West. Het nieuwe gebouw moet beeldbepalend en iconisch worden. Een meerderheid van de bewoners is vóór, zoals blijkt uit de enquête. Blijft natuurlijk wel de vraag hoe het nieuwe theater de zichtwaarden van de plas en omgeving zou kunnen versterken.

5. *Toelichting van R&D over de inpassing van de Nieuwe Meervaart in het stedenbouwkundig plan Osdorpplein en schetsontwerp openbare ruimte.*

6. *Reactie en gedachtevorming kwaliteitsteam*

1. Annuska Pronkhorst (cultuurhistorie)

De helderheid van het oorspronkelijke ontwerp moet het uitgangspunt zijn; geen buffer tussen de plas en zijn omgeving maar een verbindend element. De hoeklocatie is voor wat betreft de inpassing in de zichtlijnen de beste optie. Maar het programma is enorm. De uitvraag (voor het ontwerp, PR) moet zeer precies: een transparant en doorwaadbaar gebouw. In het AUP is niets 'toevallig'. Het betreft een integrale opgave voor een gebouw in zijn omgeving. Dat gaat niet alleen over theater- en bouwtechniek maar is ook een cultuurhistorische opgave. De plas zelf moet het dominante element blijven. Het theater moet zich daarnaar voegen. Dat moet in de uitvraag al vastliggen.

2. Ytje Feddes (landschap)

Het uitgangspunt van het hele project moet zijn: kan het Sloterpark er beter van worden? Het oorspronkelijke concept van het AUP maakt onderscheid tussen stedelijke koppen (noord en zuidzijde) en groene flanken. Drie van de vier hoeken zijn ontworpen met beeldbepalende elementen. De zuidoosthoek is later ingevuld en heeft nooit een accent gekregen. Daar is vanuit het landschap geredeneerd best plaats voor een toegevoegd element. Maar de nu geschetste 'blob' overtuigt nog niet. Ik ben zelf de ontwerper van het 'rondje Sloterplas'; die wandel- en hardloopvoorziening is in het plan nu onvoldoende geborgd. Zicht op en vanaf de plas moet het uitgangspunt zijn. De hoofdgroenstructuur is

daarbij wat mij betreft niet heilig: de grens tussen groen en blauw is volstrekt theoretisch en wordt te krampachtig toegepast. Bekijk de hoek als één geheel. De vraag is of dat een taak wordt voor de gemeente of dat dat (gedeeltelijk?) onderdeel wordt van de ontwerpdracht aan derden.

3. *Ton Schaap (stedenbouw)*

De hoeklocatie is van de drie, vanwege de omvang van het programma, de enige die realistisch is. De opdracht wordt niet om een gebouw te ontwerpen maar om het geheel van park, plas, boulevard beter te maken. Dat vraagt om een uitvraag op Europees niveau met een beoordeling door een onafhankelijke jury. Het goed inpassen van het rondje Slotterplas is complex, een ontwerper moet hier voldoende vrijheid krijgen voor een optimale oplossing. Het niveauverschil met de Lelylaan biedt perspectieven voor het organiseren van verkeer, dus teken het plangebied door tot aan de Lelylaan; een compacter gebouw (stapeling?) met zalen op plus één. De vele andere functies dan alleen theater maken een transparant gebouw mogelijk. Leg de lat hoog. De zuidkant moet met deze ingreep dezelfde grandeur krijgen als de noordzijde van de plas.

4. *Robert Winkel (architectuur)*

Een transparant theater is in wezen een paradox. Een traditioneel theater is naar binnen gekeerd. De Meervaart is uitzonderlijk door het talentenhuis en andere buurtgerelateerde functies. Dat maakt een open gebouw mogelijk waarbij de buitenkant tot op zekere hoogte kan opgaan in het landschap. We kijken nu nog te veel naar stedelijke voorbeelden. De inpassing moet volkomen vanzelfsprekend worden, zonder dat een kind van de rekening ontstaat. Veiligheid en geluid zijn belangrijk: laat zien hoe het gaat werken. Onderdeel van de opgave is het inrichten van het proces: dat moet net zo transparant worden als het gebouw zelf. Vergaderen in openbaarheid is daar een onderdeel van.

5. *Han Michel (voorzitter)*

Er is nog niet veel gezegd over de infrastructuur? Alles wat beweegt en parkeert moet onderdeel worden van het plan: voetgangers, fietsers, taxi's, vrachtwagens enz.; dat kan je niet vooruitschuiven. Daarvoor is nog een tussenstap nodig.

Overige opmerkingen/ discussie:

- Annuska: de buitenactiviteiten van het theater zijn nog onderbelicht; dat moet nu worden vastgelegd in het programma van eisen. Dat moet niet alleen gaan over technische eisen maar ook over zeggingskracht.
- Yttje: aanpassen van de infrastructuur pas na 2030 is zorgelijk. Een visie op de hoek als geheel is noodzakelijk en een beheersplan voor het park moet ook onderdeel worden van het project.
- Burton (bewoner): infrastructuur is 'the elephant in the room'; hoe kom je met vrachtwagens bij het gebouw en weer terug op de Lelylaan? Hoe kruis je de voet- en wandelpaden? Wat nu is getekend door de gemeente gaat niet werken. Kijk naar de ondergrondse oplossing bij het Museumplein voor laden en lossen. Dit is een voorwaarde

voor de Meervaart op deze locatie.

7. *Rondvraag en sluiting*

- Simon Willing (bewoner): Kan het gebouw niet zakken zodat het minder hoog wordt? Kan de bevoorrading niet per schip? Is er voldoende aandacht voor parkeren?

- Vrienden van de Sloterplas: nogmaals, we zijn niet tegen een nieuw gebouw voor de Meervaart maar wel tegen een locatie in de Sloterplas. We gunnen Young Amsterdam een mooi nieuw theater.

- Wordt het advies van het kwaliteitsteam openbaar gemaakt?

Antwoord: het advies is bestemd voor het college van B&W en gaat eerst naar hen. Daarna wordt het openbaar gemaakt via de site van de CRK (www.crk.amsterdam.nl) en de site van project Osdorpplein. Er komt ook een verslag van deze bijeenkomst. Dat wordt ook toegestuurd naar de insprekers en op de site gezet.